

Міністерство культури та інформаційної політики України
КЗВО «Дніпропетровська академія музики» ДОР»

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-виховної діяльності КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР»
 Віталій КАРАСЬ
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФАХ / МУЗИКОЗНАВСТВО»

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

Д н і п р о
2 0 2 4

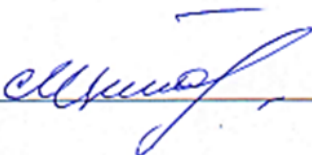
Розробники

Купіна Д. Г. кандидат мистецтвознавства, доцент

Щітова С. А. кандидат мистецтвознавства, доцент

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Фах/музикознавство» відповідає стандарту другого рівня вищої освіти (ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-науковій програмі «Музичне мистецтво» 2024 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» 2024 / 2025 навчального року, методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

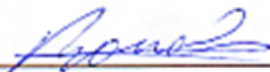
Гарант ОНП

Світлана ЩІТОВА

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Фах / музикознавство» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням науково-методичної ради КВНЗ «Дніпровська академія музики» ДОР (протокол № 6 від «26» червня 2024 року).

Голова ради

Дмитро ВОЛОВИК

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Фах / музикознавство» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри історії та теорії музики КВНЗ «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 11 від «25» серпня 2024 року).

Завідувач кафедри

Світлана ЩІТОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Кількість кредитів – 10	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Загальна кількість годин – 300	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 1–2-й
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи – 2	Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»	Семестр – I–IV-й
Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної роботи – 1/1,1	Рівень вищої освіти – другий	Індивідуальні заняття – 142 годин
Вид контролю – атестаційний екзамен	Ступінь вищої освіти – «магістр»	Самостійна робота – 158 годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1 Мета дисципліни – формування у студентів навичок постановки наукових задач і їх вирішення на теоретичному і емпіричному рівнях з застосуванням їх у практичній діяльності.

2.2. Завдання:

2.2.1 Надати інформацію про сучасні напрямки в різних галузях мистецтвознавства.

2.2.2 Ознайомити з основними термінами і визначеннями, що застосовуються в мистецтвознавстві.

2.2.3 Окреслити провідні напрями і питання сучасного музикознавства.

2.2.4 Ознайомити з методами розширеного пошуку, обробки та використання інформації.

2.2.5 Сприяти розвинення пізнавальних інтересів, інтелектуальних, творчих та аналітичних здібностей.

2.3. Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

2.3.1. Загальні (ЗК):

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

2.3.2. Фахові (ФК):

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

2.4. Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

3. Програма навчальної дисципліни

Наукові основи історичного музикознавства

Тема 1. Історичне музикознавство : тенденції розвитку

Теоретичні проблеми історії музики. «Персонально-монографічна» та «узагальнено-панорамна» гілки історичного музикознавства. Проблемні напрямки, пов'язані з історичною антропологією у різних її проявах – «сміховому» (О. Соломонова), «рефлексивному» (Л. Шаповалова) «віковому» (Н. Швець), «епістемологічному» (М. Копиця) тощо. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства (Ю. Чекан). Об'єкти спеціальної уваги. Чотири рівня знань: інформативний, естетичний (образний), стильовий, теоретико-аналітичний, історично-концептуальний.

Тема 2. Українське історичне музикознавство на сучасному етапі

Микола Гордійчук. Поглиблене дослідження проблем вітчизняного музичного бароко і класицизму – новітній напрямок українського музикознавства. «Українська музична енциклопедія».

Тема 3. Методологічна проблематика в історичному музикознавстві

Методологічна база історичного музикознавства. Синтез з методами теоретичного музикознавства – інтонаційного, цілісного, жанрово-стильового та порівняльного аналізу. Інтерпретація в різних видах музичної діяльності.

Тема 4. Стиль в музиці.

Поняття жанру, класифікація жанрів в музичному мистецтві.

Визначення музичного стилю як відмінна якість музичних творінь. Поняття генетичної спільності. Поняття стилю жанру. Музично-виконавський стиль. Національний фактор. Стиль як історична категорія. Індивідуальний стиль композитора. Жанр як музичний феномен. Систематизація жанрів. Еволюція жанрів.

Тема 5. Наукові основи теоретичного музикознавства.

Теоретичне музикознавство. Загальні проблеми. Музично-теоретична система як узагальнене поняття в теорії музики, її еволюція. Логічний метод дослідження. Музична акустика, її проблематика. Проблеми музичного мислення. Мова і мовлення в музичному мистецтві.

Тема 6. Теорія інтонації та її різні концепції

Інтонація розмовна і музична. Типи інтонацій: емоційна, логічно-змістова, жанрово-ситуативна, емоційна. Відмінності музичної інтонації від розмовної, її виразні можливості. Розмаїття звукових форм музичної інтонації. Теорія інтонації.

Тема 7. Синтаксис музичної мови

Аналіз музичного твору і аналіз музичних форм як два аспекти пізнання музичних явищ. Класифікація музичних форм. Функціональність у музичному формотворенні. Жанрово-стильовий аспект теорії музичних форм. Проблеми музичного формотворення в ХХ ст. Питання музичної драматургії. Історія навчань про музичні форми. Принцип історизму і цілісність розгляду музичних явищ.

Тема 8. Гармонія. Теорія ладу.

Поняття «гармонія» в теоретичному та історичному аспектах. Модальна гармонія. Вчення про змінні функції. Альтерація: виникнення, різновиди, напрями розвитку. Розвиток гармонічних засобів у ХІХ ст. Фонізм гармонічних явищ. Гармонія і фактура. Гармонія і формоутворення. Інтонаційна природа гармонії. Гармонія та стиль. Історія навчань про гармонію. Функціональний метод гармонічного аналізу. Прості та складні ладові системи, їх класифікація. Централізація та децентралізація в ладових системах.

Тема 9. Композиторська техніка ХХ ст. та її теоретичні проблеми

Теорія мелодії. Мелодія, мелодика, мелос. Тема і тематизм. Музично-теоретична система як узагальнююче поняття в теорії музики як науки; її еволюція. Поняття «звуквисотна техніка»: визначення, можливі класифікації. Техніка розширеної тональності. Модальність. Серійна техніка. Серіальна техніка. Пуантілізм. Технічна музика. Сонористика. Алеаторика. Плюралізм–взаємодія–синтез звуквисотних технік у музиці ХХ ст.

Тема 10. Поліфонічні жанри і форми

Принципи поліфонічного мислення. Ранні форми багатоголосся. Художні

можливості поліфонії строго та вільного стилів. Техніка контрастної поліфонії. Поліфонічні жанри та форми. Поліфонія в музиці віденського класицизму. Сильові розгалуження поліфонічного письма в XIX ст. Поліфонія та її роль у формотворенні в музиці XX ст. Ритм поліфонії різних стилів. Теорія фуґи. Поліфонічний аналіз та його методи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин					
	Усього	У тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Індив.	Сам.р.
Історичне музикознавство : тенденції розвитку. Теоретичні проблеми історії музики. «Персонально-монографічна» та «узагальнено-панорамна» гілки історичного музикознавства. Проблемні напрями, пов'язані з історичною антропологією у різних її проявах. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства. Об'єкти спеціальної уваги. Чотири рівня знань: інформативний, естетичний (образний), стильовий, теоретико-аналітичний, історично-концептуальний.	44				22	22
Українське історичне музикознавство на сучасному етапі. М.Гордійчук. Поглиблене дослідження проблем вітчизняного музичного бароко і класицизму – новітній напрямок українського музикознавства. «Українська музична енциклопедія».	24				12	12
<i>Усього I семестр</i>	<i>68</i>				<i>34</i>	<i>34</i>
Методологічна проблематика в історичному музикознавстві. Методологічна база історичного музикознавства. Синтез з методами теоретичного музикознавства – інтонаційного, цілісного, жанрово-стильового та порівняльного аналізу. Інтерпретація в різних видах музичної діяльності.	44				22	22
Стиль в музиці. Поняття жанру, класифікація жанрів в музичному мистецтві . Визначення музичного стилю як відмінна якість музичних творінь. Поняття генетичної спільності. Поняття стилю жанру. Музично-виконавський стиль. Національний фактор. Стиль як історична категорія. Індивідуальний стиль композитора. Жанр як музичний феномен. Систематизація жанрів. Еволюція жанрів.	20				20	14

<i>Усього II семестр</i>	<i>68</i>				<i>42</i>	<i>34</i>
Наукові основи теоретичного музикознавства. Теоретичне музикознавство. Загальні проблеми. Музично-теоретична система як узагальнене поняття в теорії музики, її еволюція. Логічний метод дослідження. Музична акустика, її проблематика. Проблеми музичного мислення. Мова і мовлення в музичному мистецтві.	24				12	12
Теорія інтонації та її різні концепції. Інтонація розмовна і музична. Типи інтонацій: емоційна, логічно-змістова, жанрово-ситуативна, емоційна. Відмінності музичної інтонації від розмовної, її виразні можливості. Розмаїття звукових форм музичної інтонації. Теорія інтонації.	24				12	12
Синтаксис музичної мови. Аналіз музичного твору і аналіз музичних форм як два аспекти пізнання музичних явищ. Класифікація музичних форм. Функціональність у музичному формотворенні. Жанрово-стильовий аспект теорії музичних форм. Проблеми музичного формотворення в ХХ ст. Питання музичної драматургії. Історія навчань про музичні форми. Принцип історизму і цілісність розгляду музичних явищ.	20				10	10
<i>Усього III семестр</i>	<i>68</i>				<i>34</i>	<i>34</i>
Композиторська техніка ХХ ст. та її теоретичні проблеми. Теорія мелодії. Мелодія, мелодика, мелос. Тема і тематизм. Музично-теоретична система як узагальнююче поняття в теорії музики як науки; її еволюція. Поняття «звуквисотна техніка»: визначення, можливі класифікації. Техніка розширеної тональності. Модальність. Серійна техніка. Серіальна техніка. Пуантилізм. Технічна музика. Сонористика. Алеаторика. Плюралізм–взаємодія–синтез звуквисотних технік у музиці ХХ ст.	24				12	12
Гармонія. Теорія ладу. Поняття «гармонія» в теоретичному та історичному аспектах. Модальна гармонія. Вчення про змінні функції. Альтерація: виникнення, різновиди, напрями розвитку. Розвиток гармонічних засобів у ХІХ ст. Фонізм гармонічних явищ. Гармонія і фактура. Гармонія і формоутворення. Інтонаційна	20				10	10

природа гармонії. Гармонія та стиль. Історія навчань про гармонію. Функціональний метод гармонічного аналізу. Прості та складні ладові системи, їх класифікація. Централізація та децентралізація в ладових системах.						
Поліфонічні жанри і форми. Принципи поліфонічного мислення. Ранні форми багатоголосся. Художні можливості поліфонії строго та вільного стилів. Техніка контрастної поліфонії. Поліфонічні жанри та форми. Поліфонія в музиці віденського класицизму. Сильові розгалуження поліфонічного письма в ХІХ ст. Поліфонія та її роль у формотворенні в музиці ХХ ст. Ритм поліфонії різних стилів. Теорія фуги. Поліфонічний аналіз та його методи.	20				10	10
<i>Усього ІV семестр</i>	<i>64</i>				<i>32</i>	<i>32</i>
Усього годин	300				150	150

**5. Теми лекційних занять
навчальним планом не передбачені**

**6. Теми практичних занять
навчальним планом не передбачені**

**7 Теми лабораторних занять
навчальним планом не передбачені**

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва відповідної теми для самостійної роботи	Всього годин для сам.ро.
1	Історичне музикознавство : тенденції розвитку. Теоретичні проблеми історії музики. «Персонально-монографічна» та «узагальнено-панорамна» гілки історичного музикознавства. Проблемні напрямки, пов'язані з історичною антропологією у різних її проявах. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства. Об'єкти спеціальної уваги. Чотири рівня знань: інформативний, естетичний (образний), стильовий, теоретико-аналітичний, історично-концептуальний.	4
2	Українське історичне музикознавство на сучасному етапі. М.Гордійчук. Поглиблене дослідження проблем вітчизняного музичного бароко і класицизму – новітній напрямок українського музикознавства. «Українська музична енциклопедія».	6

3	Методологічна проблематика в історичному музикознавстві. Методологічна база історичного музикознавства. Синтез з методами теоретичного музикознавства – інтонаційного, цілісного, жанрово-стильового та порівняльного аналізу. Інтерпретація в різних видах музичної діяльності.	4
4	Стиль в музиці. Поняття жанру, класифікація жанрів в музичному мистецтві. Визначення музичного стилю як відмінна якість музичних творінь. Поняття генетичної спільності. Поняття стилю жанру. Музично-виконавський стиль. Національний фактор. Стиль як історична категорія. Індивідуальний стиль композитора. Жанр як музичний феномен. Систематизація жанрів. Еволюція жанрів.	4
5	Наукові основи теоретичного музикознавства. Теоретичне музикознавство. Загальні проблеми. Музично-теоретична система як узагальнене поняття в теорії музики, її еволюція. Логічний метод дослідження. Музична акустика, її проблематика. Проблеми музичного мислення. Мова і мовлення в музичному мистецтві.	4
6	Теорія інтонації та її різні концепції. Інтонація розмовна і музична. Типи інтонацій: емоційна, логічно-змістова, жанрово-ситуативна, емоційна. Відмінності музичної інтонації від розмовної, її виразні можливості. Розмаїття звукових форм музичної інтонації. Теорія інтонації.	4
7	Синтаксис музичної мови. Аналіз музичного твору і аналіз музичних форм як два аспекти пізнання музичних явищ. Класифікація музичних форм. Функціональність у музичному формотворенні. Жанрово-стильовий аспект теорії музичних форм. Проблеми музичного формотворення в ХХ ст. Питання музичної драматургії. Історія навчань про музичні форми. Принцип історизму і цілісність розгляду музичних явищ.	8
8	Композиторська техніка ХХ ст. та її теоретичні проблеми. Теорія мелодії. Мелодія, мелодика, мелос. Тема і тематизм. Музично-теоретична система як узагальнює поняття в теорії музики як науки; її еволюція. Поняття «звуквисотна техніка»: визначення, можливі класифікації. Техніка розширеної тональності. Модальність. Серійна техніка. Серіальна техніка. Пуантилізм. Технічна музика. Сонористика. Алеаторика. Плюралізм–взаємодія–синтез звуквисотних технік у музиці ХХ ст.	10
9	Гармонія. Теорія ладу. Поняття «гармонія» в теоретичному та історичному аспектах. Модальна гармонія. Вчення про змінні функції. Альтерація: виникнення, різновиди, напрями розвитку. Розвиток гармонічних засобів у ХІХ ст. Фонізм гармонічних явищ. Гармонія і фактура. Гармонія і формоутворення. Інтонаційна природа гармонії. Гармонія та стиль. Історія навчань про гармонію. Функціональний метод гармонічного аналізу. Прості та складні ладові системи, їх класифікація. Централізація та децентралізація в ладових системах.	12
10	Поліфонічні жанри і форми. Принципи поліфонічного мислення. Ранні форми багатоголосся. Художні можливості поліфонії строго та вільного стилів. Техніка контрастної поліфонії. Поліфонічні жанри та форми. Поліфонія в музиці віденського класицизму. Стильові розгалуження поліфонічного письма в ХІХ ст. Поліфонія та її роль у	

	формотворенні в музиці ХХ ст. Ритм поліфонії різних стилів. Теорія фуги. Поліфонічний аналіз та його методи.	
	Усього годин	150

10. Методи та технології навчання

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Фах / музикознавство» передбачає поєднання різних методів і технологій викладання. Серед них – активні, вербальні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, дослідницькі, аналітичні, репродуктивні, розвивальні, індуктивні та дедуктивні.

11. Форми, методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: перевірка засвоєння матеріалу вибірових тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та практичних завдань (поточний контроль, екзамен наприкінці I семестру (підсумковий контроль))

Кафедрою історії та теорії музики, на основі навчально-методичних рекомендацій 2021 року, встановлені такі **критерії оцінювання** знань і компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни:

«відмінно»:

- 1) високий рівень володіння теоретичними знаннями;
- 2) вільне застосування практичних навичок;
- 3) правильно, без жодної помилки виконані всі завдання.

«дуже добре»:

- 1) дуже добрі знання теоретичного матеріалу;
- 2) вміння застосовувати теоретичні знання у практичних завданнях;
- 3) незначні помилки у виконанні завдань, наявність окремих неточностей.

«добре»:

- 1) достатня міра засвоєння ключових теоретичних понять;
- 2) окремі неточності і помилки при виконанні завдань.

«задовільно»:

- 1) наявність загальних теоретичних знань на рівні уявлень;
- 2) неточності та помилки при виконанні завдань.

«достатньо»:

- 1) наявність окремих уявлень про вивчений матеріал;
- 2) не виконано більшу половину завдань.

«незадовільно з можливістю повторного складання»:

- 1) незнання більшої частини навчального матеріалу;
- 2) невміння застосовувати теоретичні знання на практиці;
- 3) майже повна неспроможність виконання завдань.

«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни»:

- 1) відсутність будь-яких уявлень про вивчений матеріал;
- 2) неспроможність виконати жодне завдання.

12. Методичне забезпечення

12.1 Друковані та електронні матеріали.

12.3 Робоча програма з дисципліни.

12.4 Силабус дисципліни.

12.5 Зразок питань для атестаційного екзамену з фаху.

Питання для атестаційного екзамену з фаху

1. Розвиток гармонічних та зауквисотних систем: основні тенденції.
2. Теорія фуґи.
3. логіка класичних форм (на прикладі 2–3-х видів).
4. Акласичні форми .
5. Тематизм та його еволюція.
6. Система музичних жанрів (на прикладі 2-3-х видів).
7. Дослідницькі підходи сучасного музикознавства.
8. Тембр та фактура як експресивні чинники твору.
9. Традиції жанру хорового концерту в українській музиці.
10. Сучасні композиційні техніки (на прикладі 2–3-х авторів)\
11. Романтична європейська опера ХІХ ст. в авторських рішеннях.
12. Класицизм та неокласицизм: жанрові варіації.
13. Бароко та необароко як приклад стильового діалогу.
14. Романтизм та неоромантизм як одна з парадигм стильового розвитку.
15. Поліфонічні жанри в музиці ХХ–ХХІ ст.
16. Жанрові моделі та їх інтерпретація в сучасній українській музиці.

13. Рекомендована література

Основна

1. Зав'ялова О. К. Музикознавчі проблеми: категорії стилю. *Сучасна картина світу: Природа, суспільство, людина*: збірник наукових праць. Суми, 2008. С. 296–304.
2. Коновалова І. Форми репрезентації мелодико-гармонічних взаємозв'язків на рівнях ладу і фактури в музичному мистецтві нового часу. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 58, том 1, 2022. С. 87–93.
3. Лісецький С.Й. Про сучасну концепцію українського історичного музикознавства. *Мистецтвознавчі записки*, 21. К., 2012. С. 5–9.
4. Немкович Л. Микола Гордійчук і сучасне українське історичне музикознавство. *Студії мистецтвознавчі*. К.: ІМФЕ НАН, 2010. С. 94–99.
5. Самойленко О. Наукові обрії сучасного українського музикознавства. *Мистецтвознавство України*. Вип. 11. К., 2010. С. 38–45.
6. Спіліоті О. В. Теорія і методика формування музично-інтонаційного мислення: навч.-метод. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 234 с.
7. Щербініна О. М. Теорія та практика пізнання музичного стилю: навч. метод. посіб. Ніжин: НДУ. 2014. 87 с.

Додаткова:

1. Аспекти історичного музикознавства: зб. наук. ст. Вип. ХХІІ: До 95-річчя кафедри народних інструментів України. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського; ред.-упоряд. Романюк І. А. Харків, ХНУМ, 2021. 196 с.

2. Калашник М., Варакута М., Генкін А. Музичний тезаурус виконавця: питання та відповіді: навч.-метод. рекомендації для самостійної роботи студентів-аспірантів з дисципліни «Теоретичні основи музикознавства: музичний тезаурус» за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Харків: Мачулін, 2020. 44 с.
3. Маркова О. Поняття «інтонаційної ідеї» в світлі соціально-культурологічного підходу. *Українське музикознавство*. Вип. 22. К., 1987. С. 23–30.
4. Маркова О. До питань виконавської інтерпретації. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*. Музичне виконавство. Вип 1. К., 1999. С. 126–133.
5. Маркова О. Культурологічні аспекти музичної україністики і музикознавчі традиції Одеси. *Українське музикознавство*. Вип. 29. К., 2000. С. 47–51.
1. Польська І.І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві. *Культура України*. Випуск 46. Харків, ХДАК, 2014. С. 267–274.
2. Тукова І. Ніна Герасимова-Персидська: «Музика, що завжди звучить навколо нас...». *Музика*. 2013. № 2. С. 8–11.
3. Тукова І. Музика і природознавство. Взаємодія світів в умонастроях епох XVII – початок XXI століття : монографія. Харків : Акта, 2021. 453 с.
6. Чекан Ю. І. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства: автор...докт. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. К., 2010. 36 с.
7. Шип С. Методологічна криза сучасного теоретичного музикознавства : прояви, причини, можливі наслідки. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського. Наука про музику сьогодні : проблеми та перспективи*. Збірник наукових статей. К., 2009. С. 71–96.

Інформаційні ресурси

1. Композитор і сучасне соціокультурне середовище. Розд. 1. Музикознавча думка та сучасні проблеми музичної культури. *Науковий вісник Національної музичної академії ім. П. І. Чайковського*. Вип. 75. Київ : Родовід, 2009. С. 7–140. URL: http://knmau.com.ua/naukoviy_visnik/075/pdf/01.pdf.
2. Наукова періодика України. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: [http://www.irbisnbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S2k1STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullweb&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21C OLORTERMS=1&S21STR=%D0%A7%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%20%D0%AE\\$](http://www.irbisnbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S2k1STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullweb&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21C OLORTERMS=1&S21STR=%D0%A7%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%20%D0%AE$).
3. Немкович О. Микола Гордійчук і сучасне українське історичне музикознавство. URL:

http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/27545/13-Nemkovyc_h.pdf?sequence=1 .

4. НСКУ : Маркова Олена Миколаївна. URL:
<http://composersukraine.org/index.php?id=1453>.